

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Kontabiliteti Menaxherial dhe i  
Kostos  
(zgjidhjet)

**P2**

Nr.

FLETË PROVIMI  
Exam Paper

**Udhëzime/Instructions:**

1. MOS E HAPNI DERISA T'IU LEJOHET PREJ  
MBIKËQYRËSIT

2. ËSHTË E DETYRUESHME PËRGJIGJA E GJITHA  
PYETJEVE

3. KOHA E LEJUAR ËSHTË 3 ORË

4. EMRI JUAJ NUK DUHET TË PARAQITET NË ASNJË  
FLETË TË KËTIJ PROVIMI

Data 28.09.2024

## PROBLEMI 1

Ladin dhe Osama janë në të njëjtën industri, duke shitur të njëjtin lloj produktesh. Kostot e buxhetuara dhe shifrat e fitimit për vitin 2022 janë si më poshtë

	<b>Ladin</b>	<b>Osama</b>
	<b>€'000</b>	<b>€'000</b>
Kostot variabile	120,000	100,000
Kostot fikse	15,000	35,000
Fitimi	15,000	15,667

### KËRKOHET:

Nga të dhenat e mësipërme:

- i) Koeficientin kontribut shitje (k/sh). (8 pikë)
- ii) Pikën rentabël në të hyra (€). (4 pikë)
- iii) Llogaritni marzhin e sigurisë për secilën nga dy kompanitë. (4 pikë)
- iii) Tregoni dhe caktoni arsyet që tregojnë ndikimin në fitim për secilën kompani në kushtet e:
  - Kërkesa e lartë për produktin
  - Kërkesa e ulët për produktin(4 pikë)

**(Total: 20 pikë)**

## Zgjidhjet - PROBLEMI 1

i) **Koeficienti kontribut-shitie** =  $\frac{\text{KONTRIBUTI} : \text{SHITJET}}$

Ladin	Osama
$= \frac{€30,000}{€150,000} = 0.2$ ose 20%	$= \frac{€50,667}{€150,667} = 0.3363$ ose 33.63%

ii) pragu rentabilitetit € =  $\frac{\text{Kostot fikse totale}}{\text{koeficienti kontribut shitje}}$

Ladin	Osama
$= \frac{€15,000}{0.20 \text{ or } 20\%} = €75,000.00$	$= \frac{€35,000}{0.3363 \text{ or } 33.63\%} = €104,074.00$

iii) Marzha e sigurisë =  $\frac{\text{shitjet aktuale} - \text{shitjet ne piken rentable}}{\text{shitjet aktuale}} * 100$

Ladin	Osama
$= \frac{€150,000 - €75,000}{€150,000} = 50\%$	$= \frac{€150,667 - €104,074}{€150,667} = 30.92\%$

### Llogaritjet:

	Ladin	Osama
Shitjet*	150,000	150,667
Minus Kostot Variabile	<u>120,000</u>	<u>100,000</u>
Kontributi*	30,000	50,667
Minus Kostot Fikse	15,000	35,000
Fitimi i buxhetuar	<u>15,000</u>	<u>15,667</u>

\*shifrat e derivuara për kërkesë i)

iv) Në periudhat e kërkesës së lartë për produktin, Osama ka të ngjarë të fitojë një fitim më të lartë sepse ka një kosto variabile më të ulët në krahasim me Ladin.  
Në periudhat e kërkesës së ulët për produktin, Ladin ka të ngjarë të fitojë një fitim më të lartë sepse ka një diferencë më të gjerë sigurie në krahasim me Osama Plc.

## PROBLEMI 2

Të dhënat e mëposhtme të kostos dhe prodhimit kanë të bëjnë me Komando Ltd:

	€
Materialet	17,902.5
Puna	13,382.0
Shpenzimet e përgjithshme të prodhimit	<u>10,500.0</u>
<i>Total</i>	<u><i>41,784.5</i></u>

Prodhimi përbëhej nga 2800 njësi të përfunduara plotësisht dhe 400 njësi të përfunduara pjesërisht. Shkalla e përfundimit të 400 njësive ishte si më poshtë:

Materialet	75% kompletuar
Puna	60% kompletuar
Shpenzimet e përgjithshme të prodhimit	50% kompletuar

### **KËRKOHET:**

Llogaritni:

- i) Njësitë ekuivalente të prodhimit për çdo element kostoje. (8 pikë)
- ii) Vlera për njësi prodhimi ekuivalente. (4 pikë)
- iii) Kostoja për njësi të përfunduara. (4 pikë)
- iv) Vlera e punës në progres. (4 pikë)

**(Total: 20 pikë)**

## Zgjidhjet - PROBLEMI 2

i) dhe ii)

Kostot (elementet)	Njësitë ekuivalente në punën në progres	+ Njësitë e kompletuara 100%	= Prodhimi total efektiv	Kostot totale €	Kosto për njësi€
Materialet	$400 * 75\% = 300$	2800	3100	17,902.5	5.775
Puna	$400 * 60\% = 240$	2800	3040	13,382.0	4.402
SHPP	$400 * 50\% = 200$	2800	3000	10,500.0	3.500
<b>Total</b>				<b>41,784.5</b>	<b>13.677</b>

iii, iv)

Vlera e prodhimit te kompletuar = 2800 njesi x €13.677 per njesi  
= € 38,295.60

Vlera e punes ne progres = Kostot totale – Vlera e njesive te prodhuara  
= €41,784.5 – €38,295.6  
= €3,488.9

### **PROBLEMI 3**

a) Përderisa ka dallime kryesore midis Kontabilitetit Financiar dhe Kontabilitetit të Menaxhmentit ka gjithashtu ngjashmëri, disa prej të cilave janë kuantifikimi i rezultateve të aktiviteteve dhe transaksioneve të biznesit, që kanë të bëjnë me shpenzimet, pasuritë, detyrimet, rrjedhën e parave, përcaktimin dhe matjen e kostove dhe përgatitjen e raporteve të bazuara ai disa të dhëna.

#### **KËRKOHET:**

- i) Shpjegoni PESË (5) ndryshime midis kontabilitetit financiar dhe kontabilitetit të menaxhmentit. (10 pikë)
- ii) Bëni dallimin ndërmjet informacionit cilësor dhe sasior të kontabilitetit të menaxhimit. (5 pikë)

b) Analiza e pragut të rentabilitetit është një mjet i fuqishëm që mund t'ju ndihmojë të planifikoni dhe menaxhoni operacionet e biznesit tuaj. Ju tregon se sa vëllim shitje ju nevojitet për të mbuluar kostot tuaja fikse dhe variabile dhe sa fitim mund të bëni në nivele të ndryshme shitjesh. Megjithatë, për të qenë në gjendje të zbatohet me sukses analiza e pikës (pragut) rentabël, duhet të mbizotërojnë disa supozime.

#### **KËRKOHET:**

Tregoni KATËR (4) supozimet që qëndrojnë në themel të analizës së pragut të rentabilitetit. (5 pikë).

**(Total: 20 pikë)**

## Zgjidhjet - PROBLEMI 3

a)

### i) Kontabiliteti menaxherial kundrejt kontabilitetit financiar:

- **Standardi për raportim:** kontabiliteti financiar përdor standardet e kontabilitetit për raportimin financiar, ndërsa kontabiliteti i menaxhimit nuk përdor standarde për raportimin financiar.
- **Përdoruesit e informacionit:** kontabiliteti financiar përdoret për të ofruar informacion financiar për përdorim nga persona të jashtëm të organizatës, ndërsa kontabiliteti i menaxhimit përdoret për të ofruar informacion financiar për personat brenda organizatës.
- **Kostoja historike kundrejt kostos aktuale:** kontabiliteti financiar përdor informacionin financiar historik për raportim ndërsa kontabiliteti i menaxhimit përdor koston aktuale ose të ardhshme për raportim.
- **Afatgjatë kundrejt afatshkurtër:** kontabiliteti financiar ofron informacion financiar për të ndihmuar vendimmarrjen afatgjatë, ndërsa kontabiliteti i menaxhimit ofron informacion financiar për vendimmarrjen afatshkurtër.
- **Baza e kontabilitetit:** kontabiliteti financiar ofron informacion financiar për të përmbushur funksionin e administrimit, ndërsa kontabiliteti i menaxhimit ofron informacion financiar për të përmbushur funksionin menaxherial (dmth. planifikimi, organizimi).

### i) Informacioni cilësor kundrejt sasiorë:

• **Informacion cilësor**- Kur merrni vendime biznesi si menaxher, merrni parasysh faktorët cilësorë si reputacioni i kompanisë, fuqia e markës dhe morali i punonjësve, si dhe të dhëna të matshme si shifrat e shitjeve, përfitimi dhe kthimi nga investimi. Si analiza cilësore ashtu edhe metoda sasiorë mund të përdoren për të marrë vendime. Vendimi që më së shpeshti rezulton në rezultatet e dëshiruara përdor një metodë për të kontrolluar nëse parashikimet e metodës tjetër janë të arsyeshme. Faktorët cilësorë mund të përfshijnë çështje që ndikojnë në licencën sociale dhe ligjore të organizatës për të operuar ose çështje që ndikojnë në disponueshmërinë, cilësinë dhe përballueshmërinë e kapitalit që organizata përdor, çështje që ndikojnë në reputacionin dhe besueshmërinë si shkeljet rregullatore, ndotja, papunësia dhe ekonomike negative. efektet.

• **Informacion sasior** - një vendim biznesi që përfshin përdorimin e të dhënave është një vendim sasior për shembull, nëse një menaxher dëshiron të analizojë se sa pozitivisht e shohin klientët një nga produktet e kompanisë, menaxheri mund të intervistojë një pjesë të tërthortë të klientëve dhe të kërkojë komente. Ky informacion cilësor është i vështirë për t'u shprehur si numra, në vend të kësaj, menaxheri mund të analizojë të dhëna objektive si p.sh. sa klientë blejnë produktin e kompanisë, sa klientë ankohen, sa pretendime garancie dhe sa klientë e kthejnë produktin e tyre? Faktorët sasiorë përfshijnë efektet financiare dhe masat jofinanciare, për shembull, përqindjen e vëllimit të prodhimit ose shitjeve, përqindjen e kapacitetit total dhe përqindjen e rendimentit ose faktorët e efikasitetit.

b) Supozimet që qëndrojnë në themel të analizës pragut të rentabilitetit.

- Të gjitha kostot mund të ndahen në kosto fikse dhe variabile.
- Kostot fikse mbeten konstante në gamën përkatëse të aktivitetit dhe kostoja variabile për njësi mbetet konstante.
- Vëllimi i aktivitetit është i vetmi fakt që ndikon në kostot dhe të ardhurat.
- Funkcionet e kostove dhe të të ardhurave janë lineare, çmimi i shitjes për njësi mbetet i pandryshuar.
- Teknikat e prodhimit dhe efikasiteti mbeten të pandryshuara.
- Analiza lidhet me një produkt standard ose ka një përzierje të vazhdueshme të produkteve.
- Nuk ka ndryshime të nivelit të stokut.



## PROBLEMI 4

a) Një kompani ka regjistruar kostot e mëposhtme në pesë vitet e fundit:

Viti	Prodhimi (njësi)	Total (€)
1	5,800	40,300
2	7,700	47,100
3	8,200	48,700
4	6,100	40,600
5	6,500	44,500

### KËRKOHET:

Duke përdorur metodën e lartë/të ulët,

i) Llogaritni koston variabël/njësi dhe koston fikse

ii) Tregoni funksionin e kostos totale bazuar në rezultatet në (i) më sipër

iii) Llogaritni sa do të jetë kostoja totale vitin e ardhshëm kur prodhimi pritet të jetë 7500 njësi.

(9 pikë)

b) Shpjegoni KATËR (4) komponentë të serive kohore. (6 pikë)

c) Detajet e mëposhtme janë nxjerrë nga karta standarde e kostos në lidhje me materialet direkte:

8 kg @ €0,80/kg = €6,40 për njësi

Prodhimi i buxhetuar në prill 2024 ishte 850 njësi.

Detajet e mëposhtme lidhen me materialet aktuale të blera dhe të lëshuara në prodhim gjatë prillit 2024 kur prodhimi aktual ishte 870 njësi:

Materialet e blera 8200 kg që kushtojnë 6888 €

Materialet e lëshuara për prodhim 7150 kg

### KËRKOHET:

Llogaritni variancat e çmimit të materialit dhe përdorim. (5 pikë)

**(Total: 20 pikë)**

## Zgjidhjet - PROBLEMI 4

a)

i)

	Njësitë e prodhu.	Kosto totale (€)
Mars (lartë)	8,200	48,700
Janar (poshtë)	<u>5,800</u>	<u>40,300</u>
<b>Diferenca</b>	<b>2,400</b>	<b>8,400</b>

KV për njëso = €8,400/2400 = €3.5€/njësi

$$\begin{aligned}\text{Kostot fikse} &= € 48,700 - (8,200 \text{ njësi} \times €3.5) \\ &= \mathbf{€20,000}\end{aligned}$$

ii) Funkzioni i kostove totale = €20,000 + €3.5x

iii) Kostot totale kur njësitë janë 7,500  
Kostot totale = €20,000 + €3.5(7,500)  
= €20,000 + GH26,250  
= **€46,250**

b) Komponentet e serive kohore

- Trendi: është lëvizja bazë afatgjatë me kalimin e kohës në vlerat e të dhënave të regjistruara. Mund të jetë lart, poshtë ose statik. Ajo tregon nëse rezultatet janë duke u përmirësuar apo përkeqësuar.
- Variacioni sezonal: luhetje afatshkurtra në vlerat e regjistruara, për shkak të rrethanave të ndryshme që mbizotërojnë dhe ndikojnë në rezultate në periudha të ndryshme të vitit, ditë ose javë.
- Ndryshime të rastësishme: ndryshime të njëhershme ndoshta për shkak të rrethanave të paparashikuara si ndryshimi politik në qeveri, lufta, kolapsi i një kompanie ose ndryshimi teknologjik.
- Ndryshimet ciklike: janë ndryshime afatmesme në rezultate të shkaktuara nga rrethana të cilat përsëriten në cikle

c)

**i) Varianca e cmimit te MD**

	<b>€</b>
8,200 kg duhet të kushtonte €0.80/kg	6,560
Kosto aktuale	6,888
Varianca	<u>328</u> (PF)

**ii) Varianca e perdorimit te MD**

	<b>kg</b>
870 njesite e prodhuara duhet te perdorin (8kg)	6,960
Perdorimi aktual	7,150
Varianca sasione ne kg	<u>190</u> (PF)
Cmimi standard i materialeve per kg (€)	0.8
Varianca e perdorimit te materialit (€)	<u><u>152</u></u> (PF)

## PROBLEMI 5

Kompania Alfabet prodhon 2 lloje të produkteve. Kompania është duke shqyrtuar ndërprerjen e linjës së produktit A bazuar në raportin në vijim të profitabilitetit.

ALFABET COMPANY  
Raporti i profitabilitetit  
Për muajin që përfundoi më 28 Shkurt, 2009

	Totali	Produkti A	Produkti B
Shitjet	€300,000	€ 90,000	€ 210,000
Shpenzimet			
Kostot primare <sup>1</sup>	132,000	36,000	96,000
Reklamat <sup>2</sup>	36,000	10,800	25,200
Shpenzimet e përgjithshme administrative <sup>3</sup>	18,000	5,400	12,600
Pagat <sup>4</sup>	36,000	18,000	18,000
Shpenzimet e shitjes dhe shpërndarjes <sup>5</sup>	42,000	14,000	28,000
Qiraja <sup>6</sup>	12,000	3,600	8,400
Zhvlerësimi I paisjeve <sup>5</sup>	9,000	3,000	6,000
Zhvlerësimi I inventarit në zyrë <sup>5</sup>	3,000	1,000	2,000
<b>Fitim/Humbje</b>	<b>€12,000</b>	<b>(1,800)</b>	<b>€13,800</b>

- Kostot primare përfshijnë 10% të komisioneve nga shitja të bazuara në shitjet në euro.
- Kostot e reklamave alokohen te produktet në bazë të shitjes në €. Shpenzimet e përgjithshme të reklamave në muaj janë €1,500, të cilat janë shpenzuar në ngritjen e përgjithshme të imazhit të kompanisë dhe nuk ishin të dedikuara për ndonjë produkt specifik.
- Shpenzimet e përgjithshme administrative ishin alokuar te produktet në bazë të shitjes në €. Këto shpenzime kanë të bëjnë me administrimin e përgjithshëm të kompanisë si tërësi.
- Shpenzimet e pagave janë për angazhimin e personelit për secilin produkt.
- Shpenzimet e shitjes dhe zhvlerësimi janë alokuar për secilin produkt në përputhje me politikën e kompanisë. (1/3 te produkti A dhe 2/3 te produkti B). Shpenzimet e zhvlerësimit të inventarit të zyrës lidhen me administrimin e përgjithshëm të kompanisë si tërësi.
- Qiraja është alokuar në bazë të shitjeve në €.

Edhe pse të gjitha shpenzimet, pos kostove primare, janë fikse nga aspekti i shitjeve dhe prodhimit, informatat shtesë si në vijim tregojnë nxitësit e konsumimit të resurseve (burimeve) për disa nga kostot jo-primare për secilin produkt. Kostot e mbetura jo-primare nuk mund të lidhen (gjurmohen) me ndonjë produkt specifik.

### Konsumi i burimeve në Shkurt 2009 sipas Produkteve

Shpenzimet	Burimet	A	B
Reklamat	Koha për reklama	37%	63%
Shpenzimet e shitjes	Porositë	2,520	5,880
Qiraja	Metra në katror	2,400	13,600
Zhvlerësimi I paisjeve	Orë makineri e shpenzuar	30%	70%

**KËRKOHET:**

- a. Përgatitni një pasqyrë të pjesërishme të të ardhurave duke përdorur formatin e kontributit (marxhinale). (14 pikë)
  
- b. Tregoni nëse ju do të rekomandoni ndërprerjen e prodhimit të produktit A dhe shkurtimisht shpjegoni pse. (6 pikë)

**(Total: 20 pikë)**

## Zgjidhjet - PROBLEMI 5

a.	<b>Totali</b>	<b>Produkti A</b>	<b>Produkti B</b>
Shitjet	€ 300,000	€ 90,000	€ 210,000
Shpenzimet variabile			
Kostot primare	102,000	27,000	75,000
Komisionet e shitjeve	30,000	9,000	21,000
<b>Totali</b>	<b>132,000</b>	<b>36,000</b>	<b>96,000</b>
Marxhina e kontributit (kontributi)	168,000	54,000	114,000
Shpenzimet fikse			
Reklamat	34,500	12,765	21,735
Pagat	36,000	18,000	18,000
Shpenzimet e shitjeve	42,000	12,600	29,400
Qiraja	12,000	1,800	10,200
Zhvlerësimi i pajisjeve	9,000	2,700	6,300
Segmenti i kostove fikse të gjurmuara	133,500	47,865	85,635
<b>Segmenti i fitimit</b>	<b>34,500</b>	<b>€6,135</b>	<b>€28,365</b>
Reklamat e përgjithshme	1,500		
Administrata e përgjithshme	18,000		
Zhvlerësimi I zyrës	3,000		
Kostot e zakonshme	22,500		
<b>Fitimi i zakonshëm</b>	<b>€ 12,000</b>		

b.

Produkti A kontribuon €6,135 në muaj dhe duhej të vazhdohej. Caktimi I duhur I kostove dhe shpenzimeve për secilin produkt, një pasqyrë më të saktë për kontributin e secilit produkt që del.

Raporti tradicional i profitabilitetit i trajton gabimisht të gjitha kostot jo-parësore si jo të gjurmuara në produkte, duke i shtrembëruar kontributet e arritura te secili produkt. |